

ANDREA MAROK

TROUGAO

ROMAN O LJUBAVI

MONOIMANJANA

2012.

PREDSTAVA ZA ČITANJE U ČETIRI ČINA

Posvećena pariskom mjuziklu „Notre Dame de Paris“

Prolog

SCENA PRVA

Kada je izašao iz aviona, prvo što je ugledao bilo je nebo prekriveno gustim sivim oblacima...

Kada je izašao iz aviona, prvo što je ugledao bilo je široko, otvoreno nebo prekriveno gustim sivim oblacima. Uživajući u pomisli da je najzad stigao, posle gotovo čitavog dana leta, skrhan umorom, koračao je niz stepenice sa ostalim putnicima, udišući zgusnut vazduh novog grada napet od očekivane oluje. Neprimetno se protežući, oslobađao se neprijatnog osećaja skućenosti koji su verovatno (posle tolikog puta) imali i drugi, ali koji je u njegovom slučaju bio pojačan i jednom dodatnom komplikacijom – njegovim ogromnim telom kakvo konstruktorima aviona sigurno nije poslužilo kao uzorak za sedišta ekonomske klase. Hodao je dugim koracima, mada nije žurio, uživajući punom snagom u konačnoj slobodi svojih dugih udova i širokih leđa.

Radoznalo se osvrtao oko sebe.

Aerodrom je izgledao kao i svaki drugi – ogromna hala od stakla i metala, sa mermernim kockama razlivenim po podu. Putnici su žurili, službenici izgovarali rutinske, uvežbane reči dobrodošlice. A spolja, kroz ogromne izloge, videlo se sivo nebo sa pretećim gustim tkanjem. Nije bio od onih koji se plaše oluje – naprotiv, nalazio je da je neobična, preteća atmosfera pred nevrete na svoj način veoma privlačna. Napetost pred oslobođeni besprirode uzbuđivala ga je, čineći ga uvek pomalo opreznim kao pred nepoznatom opasnošću.

Tako se osećao i sada. Neizvesnost koja ga je čekala u gradu koji ne poznaje i sa kojim ga je spajao jedino zajednički jezik izazivala je u njegovoj

duši nejasan osećaj teskobe koji ni sebi samom nije želeo da prizna. I dok je čekao svoj prtljag, i dok je naizgled sasvim miran i kao uvek vedrog lika prolazio dugačkim hodnicima noseći preko ramena svoju ogromnu tešku torbu kao da je pero, pomalo je drhtao od nekakve jake, potpuno nesavladive treme.

A dok je svojim uobičajenim korakom grabio prema izlazu, mada je izgledao sasvim dobroćudno, ljudi su se spontano sklanjali da mu se ne nađu na putu, toliko je njegova ogromna pojava odisala užurbanošću i snagom.

Niko ga nije čekao.

U pismu kojim su ga pozivali da se određenog datuma pojavi u ovom stranom gradu, nije bilo ni pomena o mogućnosti da ga neko sačeka. Naprotiv, sasvim diskretno ali neumitno, kroz pozivno pismo provejavao je ton koji je isključivao svaki poseban tretman ili pomoć, osim naravno hotelskog smeštaja. Kao da je i to mnogo, nisu mu ponudili ni doček, niti prevoz, niti vodiča ili tumača (a i zašto bi – pa govorio je njihovim jezikom).

Ipak se nadao da će ga neko sačekati.

I težak osećaj nesigurnosti i samoće zaboje ga svom snagom. Bio je sasvim sam u nepoznatoj zemlji, u nepoznatom gradu, u potpunoj neizvesnosti u vezi sa onim što ga ovde čeka. Od trenutka kada je dobio to prokletu pismo ovaj ga osećaj nije napuštao, u tolikoj meri da je nedostajalo sasvim malo pa da odustane od čitavog poduhvata. Ali to bi bila nemoguća glupost: u njegovoj sopstvenoj zemlji ovakva prilika mu se neće pružiti možda nikada. Bilo je pravo čudo što su ga uopšte pozvali ovamo (još nije bio načisto kojoj srećnoj zvezdi treba da zahvali za to) i, mada je pozivno pismo zvučalo pomalo hladno (kao uostalom i sve reči kada gledaju sa papira), činilo se da ga ovde ipak očekuju raširenih ruku...

Sa tom novom (iako pomalo iznuđenom) sigurnošću, Pjer iskorači iz hermetički zatvorenog staklenog hola aerodroma i krenu prema beskrajnom nizu taksija koji su pred ogromnom građevinom čekali svoje putnike. Kada je progovorio, taksista mu se blagonaklono nasmeši, klimajući glavom sa simpatijom. On se pretvarao da ne primećuje da je to zbog njegovog naglasaka (a možda i nije bilo), i sa olakšanjem se zavalio na zadnje sedište ogromnog auta koji je namerno izabrao da ne bi morao ponovo da sedi zgrčen.

Ipak, i u njemu je morao da se gotovo ispruži preko dva sedišta kako bi se deo koliko-toliko udobno. Dok su kretali sa aerodromskog stajališta taksista ga je radoznalo posmatrao u retrovizoru, sa smeškom u očima, ali nije pitao ništa. Pjer mu je bio zahvalan – umor od dugog puta i zabrinutost pred budućnošću oduzeli su mu svu snagu, pa mu je ovo ćutanje beskrajno prijalo. Ipak, posle izvesnog vremena taksista ga zamoli da još jednom ponovi adresu, kako bi bio siguran da je tačno razumeo.

„To je veoma luksuzan hotel, u samom centru...“ – rekao je kada je svaka opasnost od jezičkog nesporazuma (izgleda) bila otklonjena. „Odlično ste izabrali.“

Sada je na Pjera bio red da zamoli taksistu da mu ponovi ono što je rekao (isti jezik, malo sutra!), ali kada je konačno razumeo, osećaj nesigurnosti malo popusti. Smestili su ga u „luksuznom hotelu, u samom centru“ – to je već bolje! Ne plaća se takav hotel nekom sasvim beznačajnom...

U izmešanim osećanjima, u naizmenično teškim i ohrabrujućim mislima, on se proveze širokim auto-putem između aerodroma i grada gotovo sasvim nesvestan gde se nalazi i kuda ide. Samo su ga sivi, teški oblaci pratili kroz pomalo zamrljane ali još suve prozore automobila. Ipak, kada su ušli među uske, tihe sporedne ulice koje su nagoveštavale grad, on se uspravi na zadnjem sedištu koliko god mu je to dozvoljavao krov automobila i radoznalo poče da, preko vozačevog ramena, razgleda prizore pred sobom.

„Lepo je, zar ne...?“ – upita taksista ponosno, izgovarajući reči tog istog jezika sada upadljivo sporije. „Najlepši grad na svetu!“

Samo je klimnuo glavom i zavalio se unazad. To će tek morati da otkrije (a pogotovo će zavisiti od onoga što će se desiti sutra).

Ostavivši za sobom uličice predgrađa, automobil prođe kroz nešto šire bulevarne a onda, kao da se pred njima uklonila neka velika neprobojna zavesa, udoše u divnu blještavu aveniju koja se pruži pred njima kao zavodljivi, obećavajući put svetlosti. Taksista glasno uzdahnu, kao da je upravo on taj stranac koji prvi put vidi ovu lepotu – uzdahom kojem nije bio potreban prevod. Njegov putnik je uporno ćutao.

Iz te grandiozne lepote iznenada skrenuše u neku sporednu uličicu. Kada su stigli pred visoku usku zgradu neupadljivog izgleda, taksista zaustavi auto i hitro iskoči pokazujući rukom u pravcu lepih, ali sasvim diskretnih staklenih vrata.

„Vaš hotel“, reče, i sam shvatajući da spoljašnjost tog luksuznog hotela u centru za neupućenog putnika mora izgledati ipak pomalo neočekivano. Zato nastavi, tonom blagog izvinjavanja. „U njemu odsedaju sve same poznate ličnosti – glumci, muzičari, velike zvezde...“ – govorio je to kao obučeni turistički vodič koji objašnjava skriveno značenje neke važne znamenitosti. „Zato što je tiho, i blizu je pozorište.“

„Da, hvala...“ – promrmlja Pjer, konačno sasvim zbunjen. Osećaj pobede koji mu se na trenutak javio čileo je brzinom munje koja se upravo neumoljivo pojavljivala na nebu iznad njih. Da nevolja bude veća, tek tada se setio da u novčaniku ima pogrešan novac i da neće moći da isplati ljubaznog vozača dok ga ne promeni. Ali taksista lakim pokretom prihvati novčanicu koju je Pjer neodlučno držao u ruci i – govoreći: „Ma, ne brinite ništa! promeniću ja!“ – iščeze u polutama nadolazeće oluje.

Pri tom nije skidao sa lica blagonaklon, ali i pomalo podrugljiv osmeh, kakav bi inače poklonio nekom zbunjenom detetu u neprilici.

SCENA DRUGA

Mladić na recepciji dugo je tražio njegovo ime...

Mladić na recepciji dugo je tražio njegovo ime, ostavljajući ga da stoji sa torbom na ramenu. Onako sitan, dugih tankih prstiju, odmerio je od glave do pete ogromnu pojavu novog gosta, izgovarajući više kao konstataciju, nego u obliku pitanja:

„Da, rezervisano je, soba za jednu osobu – sa većim krevetom...“

Pjer nije mogao da veruje sopstvenim ušima. Nemoguće, da su mu rezervisali sobu koristeći takav opis! Tražio je na mladićevom licu neki znak, neki smešak ili mig, koji bi mu pokazao da je u pitanju dobroćudna šala. Ali ne nađe ga.

„Svejedno“, reče glumeći ravnodušnost. „Navikao sam... i na male krevete.“

Kiša još nije počela da pada kada je konačno spustio torbu u hotelskoj sobi sa ogromnim francuskim ležajem, očigledno svakako namenjenim za dvoje. Izgleda da u hotelu (na kraju) ipak nisu imali ono što se za njega tražilo.

Dugo je stajao pred velikim prozorom sasvim sivim od oblaka koji su se sada spustili neverovatno nisko. Nikada nije video takve oblake (pa naravno, ne samo jezik – i klima se razlikuje). Duboko dole pod njim grad je blistao svojim svetlima spremnim da dočekaju noć i kišu. Putovao je zaista beskrajno dugo – dok je stajao neodlučan pokušavajući da sabere misli sumrak je osvajao grad, ulicu po ulicu.

Stigao je.

Sutra oko jedanaest sati (po ovdašnjem vremenu) moraće da se pojavi pred tim ljudima koji će ga saslušati još jednom – ovoga puta lično – pre nego što dobije (ili ne dobije) posao zbog kojeg je došao. Osećao je strašnu nervozu i potpuno neopisivu tremu pred taj veliki trenutak od kojeg će zavisiti nastavak njegove karijere, njegova budućnost, a možda i čitav njegov život. Ako sutra uspe, mogu mu se otvoriti sasvim neslućene mogućnosti – ali ako ne bude dobar, ako nešto pogreši, ili ako im se jednostavno ne dopadne (čega se u stvari najviše plašio) – za njega će to biti kraj. Zauvek će (znao je to, osećao je) ostati tamo odakle je (pun nade) upravo došao.

Nije više mogao da stoji mirno, zato počeo da šeta po maloj sobi sa velikim krevetom kao neki ogromni lav u uskom kavezu.

Pa i ovaj hotel! – pomisli. „Luksuzan“, „miran“, „u blizini pozorišta“, u kojem „odsedaju zvezde“, a soba kao krletka! A tako nekako i visi nad polumračnom ulicom, koja je uzalud u blizini sjajno osvetljene avenije...

Osećajući se sasvim zarobljen premalim prostorom, Pjer se odjednom naglo odluči da izađe i prošetati gradom.

Brzo se istuširao u minijaturnom kupatilu (naravno, udarajući glavom u za njega prenisiku pećurku tuša) i – dok je napolju počinjalo da grmi – iz svoje ogromne torbe izvukao veliki, tanki ali nepromočivi, crni kišni mantil. Premestivši iz jakne u kojoj je doputovao nešto sitnica u džep mantila, navukao ga je preko svoje tamne meke košulje.

Nije bio ni gladan niti žedan, nervoza je u njemu ubila svaku potrebu za jelom. Ni grad ga nije posebno zanimao, bar ne večeras dok još ne zna da li će uopšte ostati u njemu. Jednostavno, nije mogao da presedi čitavo to veče sam, u toj minijaturnoj sobi.

Zato brzo prođe pored mladog portira na recepciji, koji ga iznenađeno pogleda kada se pred njim stvorio kao niotkuda (sasvim neobičnom

hitrinom za tako krupnog čoveka). Pjer mu dobaci ključ i samo mahnu, ne znajući koji bi, zapravo (u ovoj stranoj zemlji), pozdrav odgovarao ovom njegovom nonšalantnom gestu.

Uličica ga dočeka tiha i prazna, akustična pod zvukom potmule grmljavine koja je pristizala odnekud izdaleka. Osnovna razboritost nalagala mu je da se ne udaljuje od hotela – nevrete samo što nije počelo. Ali umesto da krene prema velikoj osvetljenoj aveniji, on radije zakorači u suprotnom smeru, do kraja uličice, a onda nasumice skrenu prvo levo, pa desno, pa opet levo...

Nije se plašio da će se izgubiti, a nije se ni nadao da neće. Jednostavno, nije mislio o tome.

Ulice kojima je prolazio bile su gotovo sasvim puste. U vazduhu se osećala oluja, ljudi su se očigledno već sklonili sa otvorenog prostora. Prošao je pored nekoliko malih lokala zavirujući u njihovu unutrašnjost, birajući mesto i vrata na koja će ući. Lokali su bili prazni.

Kakav je ovo grad?! Gde su ljudi u ovim uskim, avetinjskim uličicama? Možda ovde, u sporednim prolazima ove svetske metropole, važe neka posebna pravila? Da li je suviše rano za večernji izlazak, ili se u ovo doba ne izlazi na ovakva mesta? Hoće li izgledati kao čudak dok tako, na prelazu između dana i noći, u svom velikom mantilu koji još više naglašava njegov krupni stas, sedi u nekom od ovih malih kafea?

A da li je to uopšte važno?

Uskoro (već sutra) – možda više uopšte neće ni biti ovde.

Kafe koji je izabrao bio je na kraju jedne slepe ulice, sasvim u njenom dnu, kao da svoje retke posetioce čeka nalik na nekakvo poslednje utočište. Neuglednog ulaza, trskom pokrivenog izloga, lako je mogao promaći oku slučajnog prolaznika. Bio je to kafe – shvatio je odmah – za one njegove goste koji već znaju da je tu i da ih čeka. Sa snažnim osećajem da greši što bira lokal koji bi upravo trebalo da zaobiđe (on svakako nije pripadao lokalnom društvu – baš naprotiv!), Pjer – ulazeći – malo prejako gurnu uska staklena vrata nepoznate prostorije.

U prvom trenutku učini mu se da u malom kafeu nema nikoga. U svakom kutku prostorije vladao je tih, lenj polumrak, kao dopunjen tamnom

olujom i sumrakom uske ulice. Bilo je potpuno tiho, bez muzike, bez žamora, kao da se našao na nekom pustom napuštenom mestu na kraju sveta, do kojeg dopire samo jedan jedini zvuk – zvuk udaljene potmule grmljavine.

Još nije kasno da odustanem, pomisli Pjer. Ali već u sledećem trenutku, mehanički zatvarajući vrata za sobom, shvati da bi to sada naročito podvuklo njegov izgled nespretnog stranca koji se predomišlja u zbunjenosti – osećaj koji je naročito mrzeo, a koji je ovaj grad od prvog trenutka prosto izazivao u njemu.

Dok je tako stajao razmišljajući da li da ipak izađe, osvrtao se oko sebe pokušavajući da odredi gde se upravo našao. Polumračni prostor malog kafea otimao se njegovom konačnom sudu. Nekoliko okruglih stolova sa desne strane, pored izloga zaklonjenog trskom, i dugačak šank sa leve. Pravo napred, sasvim uvučen, još jedan stočić pored malo odvojenog uzvišenja na kojem su, pokriveni belim platnom, čutljivo stajali instrumenti očigledno čekajući povoljnije vreme za svoju muziku.

Naprežući se da pogledom prodre kroz senke kafea, napravio je još nekoliko koraka neodlučan (ovoga puta) da li da sedne za neki od stolova, ili za šank. U međuvremenu polumrak sa ulice zamenio je polumrak zatvorenog prostora – i Pjer se konačno nađe potpuno okružen njime.

Za šankom je stajao neki tamnokosi mladić, slabo osvetljen prigušenim svetiljkama udvostručenim u velikom ogledalu iza njegovih leđa, a pred kojim su, poređane kao u večito određenom redu, stajale flaše sa pićem i blistavo sjajne čaše različitih oblika. Ugledavši usamljenog posetioca, mladić svoju vitku priliku odvoji od police na koju se oslanjao, ali se ne obrati odmah Pjeru, već nekome ko je sedeo na visokoj barskoj stolici za šankom (a glas mu zazvuča jako ljubavno, gotovo mazno):

„Izvini, samo trenutak...“

Tek onda se okrenu Pjeru koji je i dalje neodlučno stajao. Mladić nije ništa govorio, čekajući ga strpljivo. I ko zna koliko bi stajali tako u potpunoj tišini da Pjer ne pogleda prema šanku, izazvan prisnim pokretom i glasom kojim se obratio mladoj ženi laktovima oslonjenoj o šank – jedinom svom gostu. Bila mu je okrenuta profilom, gotovo potpuno zaklonjena dugom kosom koja joj je padala preko lica. Nije mogao da je vidi, a nije pustila ni glasa – ali ipak, nešto u njenom stavu, ili nešto u pokretu kojim je polako preko ramena sklonila kosu privuče Pjerovu pažnju i naglo, odjednom, konačno odluči umesto njega.

Pomalo još nesiguran ali više ne zastajkujući, on priđe šanku i sede na najbližu stolicu. Dok je sedao bacao je kratke, brze poglede prema devojci privučen onim njenim pokretom (a možda i prirodnom radoznalošću usamljenog muškarca koji u kafeu ugleda nepoznatu ženu kako sedi sama). Iako su stolice bile prilično visoke, tako da se ona stopalima oslanjala o šipku pred šankom, Pjer svoju samo nonšalantno opkorači. Pomisli da bi možda delovalo prirodnije kada bi skinuo svoj veliki mantil i obesio ga o vešalicu pored vrata – a možda i ne. Dok se tako dvoumio, mladić za šankom naže se prema njemu:

„Šta biste želeli...?“

Iako je pitanje bilo sasvim očekivano, Pjer ga zbunjeno pogleda. Govorio je malo prebrzo za njegov od dugog puta i treme pred sutrašnjim događajem pomalo umorni mozak (na tom njihovom istom jeziku).

„Molim?“

„Piće...“ – odgovori mladić, pokazujući rukom na bogat izbor flaša koje su se nudile iza njegovih leđa, pojašnjavajući time svoje pitanje do potpune očiglednosti.

Pjer nije imao pojma šta bi od svega toga mogao da popije. Kod kuće je voleo dobro piće, a sada mu je zaista i bilo potrebno nešto žestoko, da savlada taj bolni grč u kojem je provodio ovaj dan. Istina je bila da je najradije pio domaći konjak, ali pitanje je bilo da li ga ovde imaju (odnosno – izraz domaći ovde je svakako dobijao drugačije značenje, zar ne?). A možda ne bi ni bilo dobro, ovako na prazan stomak...

„Želite da razmislite?“ – upita mladić i klimnu glavom u njegovom pravcu. Nije pokazivao ni najmanji znak nestrpljenja, nasmešivši mu se blagonaklono kao detetu, osmehom kakav je već dobio od taksiste. To je sada postajalo već zaista ponižavajuće.

„Izvinite, malo sam umoran...“ – odgovori Pjer blago odmahujući glavom. Njegov dubok promukao glas odjeknu tihom akustičnom prostorijom kao pod pojačalom, tako da se mlada žena za šankom trže i naglo okrenu u njegovom pravcu.

Nije hteo da progovori glasno, i činilo mu se da to nije ni učinio (mora da je bio još pomalo zaglušen od dugog puta avionom), ali sada je svakako privukao pažnju oboje jedinih osoba u kafeu.

„Konjak...“ – zastade, a onda nastavi. „Bilo koji!“

Mladić ga pogleda upitno podižući obrve. Pjer nije znao koji je deo njegove rečenice bio pogrešan, ali neki očigledno jeste. Tek je stigao u ovaj grad a već je počeo strašno da ga nervira. Sve što bi rekao ili pomislio izgledalo je pogrešno. Uostalom, zar ovi ljudi ovde nemaju više vrsta konjaka...?

Pomalo već zaista iznerviran, mada je spolja izgledao miran kao jagnje, on dohvati čašu prilično napunjenu zlatnožutom tečnošću i sasuje je u grlo jednim jedinim pokretom. I taj pokret ispade nešto oštrije nego što je nameiravao, podvučen pokretom unatrag čitavog njegovog velikog tela u širokom mantilu, i očajnom škripom stolice koju je to izazvalo.

Devojka za šankom saže glavu ne gledajući u njega i Pjer – o, užasa! – više oseti nego što začu njen sasvim tih, prigušen kikut. U neprilici, izgubivši kontrolu nad sopstvenim pokretima, on vrati čašu na šank tako naglo i nesvestan svoje snage da staklo glasno zveknu o glatku površinu.

ONA tada otvoreno okrenu glavu prema njemu i pogleda ga radoznalo. Trudila se da joj lice ostane ozbiljno, ali su joj se oči tako očigledno smejale njegovom neobičnom izgledu zbunjenog diva na krhkoj stolici (i nespretnosti njegovih ruku) da Pjer, sasvim pometen, uzvratu zbunjeno taj njen ispitivački pogled raširenih očiju.

Gledali su se tako nekoliko trenutaka, a onda ona nekako pomirljivo, u pola glasa, nežno progovori:

„Da, zaista ste umorni...“

I ponovo se okrenu od njega, kao da je time razgovor završen. Mladić sa druge strane šanka pogleda je sa zanimanjem, a ona mu klimnu glavom i bez reči pruži svoju praznu čašu.

I Pjer učini isto. Šanker dohvati flašu iz koje je već očigledno sipao i njoj, pa napuni prvo njenu, a onda i Pjerovu čašu. U kafeu ponovo nastade tišina, remećena samo zvukom gutljaja – sad njegovog, a sad njenog. Iako je bilo očigledno da su mlada žena i mladić za šankom razgovarali pre nego što je Pjer ušao, sada su oboje ćutali. Kao da je i sam osetio da tišina postaje pomalo mučna, mladi šanker ljubazno upita:

„Stranac?“

Pjer klimnu glavom.

„Izdaleka?“

„Ah!“ – odgovori Pjer, čak osetivši i nekakvo iznenadno olakšanje što nekome konačno može da se požali. „Proveo sam u avionu čitav dan...“

Mladić ponovo klimnu sa razumevanjem (sada već sigurno primećujući i njegov prokleti naglasak). Ali tu se njegovo interesovanje za neobičnog stranca izgleda završavalo. On se okrenu svojim čašama i poče da ih briše iako su već blistale. Samo bi povremeno saučesnički pogledao devojkicu koja se potpuno naslonila na šank izvijajući leđa, protežući se na stolici i tako otkrivajući svoj vitak, veoma ženstven i nežan stas. Iako to nije hteo, Pjer zaustavi oči na tim lepim leđima (a možda – eto! – čak i malo niže), zagledajući njeno telo i pre nego što joj je zapravo video lice. Kada je podigao oči prema njenim – ugleda ih kako ga ispitivački motre, zbunjenog kao da je iznenada uhvaćen u krađi.

Bila je zaista lepa. Ogromne tamne oči pod dugim trepavicama slale su neobično ozbiljan pogled svetleći u polumraku divnim sjajem. Imala je sve-tao ten i tamnu kosu čiju boju nije mogao tačno da odredi u polumraku kafea i pod prigušenim svetlom, ali čiji je sjaj bio tim jasniji što je manje svetla dopiralo do nje.

Pjer nije mogao da odvoji pogled od tog lica koje mu se nudilo u mraku. Bio je svestan da zuri u nepoznatu ženu, koja je uz to i izuzetno lepa (dakle, navikla da zure u nju), ali nije mogao ništa protiv toga. Jedva proguta poslednji gutljaj svog pića i, pružajući mladiću čašu da mu je ponovo napuni, požele da joj ponudi piće. Ipak, shvativši da bi sasvim sigurno ispaao smešan sa tom petparačkom rečenicom „mogu li da vas častim pićem“, upućenom tako lepoj ženi – odmah odustade. Umesto toga, spusti pogled sa njenih očiju ponovo proklinjući taj grad u kojem su (samo da NJEMU napakosti) i žene ovako lepe a za njega – u to nije bilo nikakve sumnje – sasvim nedostižne.

SCENA TREĆA

Ali onda, ne verujući sopstvenim ušima, odjednom začu...

Ali onda, ne verujući sopstvenim ušima, odjednom začu iz njenih usta reči podjednako slične rečima iz jeftinih filmova (ona se očigledno nije plašila da će ispasti smešna), podjednako providne kao njegove:

„Stranče izdaleka, moram da vas pitam – da li smo se možda već negde sreli?“

Gledala ga je i dalje ozbiljno, očima koje kao da su bile sasvim koncentrisane na to da ga se seti.

„Vaše lice mi je strašno poznato...“ – nastavi ona bez imalo snishodljivosti, bez imalo ironije, ali i bez stida. „A tebi, Čarli?“

Pjer jedva shvati da se ona obraća mladiću za šankom. Mladić se okrenu, pogleda ga letimično a onda, kao da nije ni očekivao da će ga prepoznati, samo mirno sleže ramenima. Ona nastavi da ispituje Pjerovo lice kao opčinjena, kao neko ko nije navikao da se ne seća onoga što sigurno odnekud zna. Pod ovim divnim sjajnim pogledom Pjer oseti kako crveni, izgubivši i ono malo prisebnosti koja mu je još bila preostala. Pošto je ona tako pozorno gledala u njega, on polako okrenu glavu pogledavši sopstveno lice u velikom ogledalu iza šanka – kao da ga i sam prvi put vidi.

Iz ogledala ga je gledao krupan muškarac svetle, kratko ošišane kose, pomalo raščupan i sa nekoliko pramenova koji mu padaju na visoko čelo. Ispod tog čela gledala su dva blistava plava oka, najlepši deo njegovog lica, sada još sjajnija od pića i pogleda lepe nepoznate žene. Velika usta bila su mu zgrčena od zbunjenosti. Imao je pomalo grubo – nikako se ne bi moglo reći lepo – ali ipak nekako toplo, simpatično lice velikog dobroćudnog diva. Na bledim obrazima (sasvim neuobičajeno za njega koji je uvek bio pomalo rumen), visoko pod slepoočnicama, dva crvena pečata odavala su strašnu nepriliku u kojoj se našao.

I kao nikada do tada, Pjer odjednom požele da je lep, da nije tako gotovo nepristojno krupan i visok, i da je neodoljiv. Ne, u stvari, ništa od toga – samo da je neodoljiv ovoj lepotici pred sobom koja mu je tako iznenada zaokupila svu pažnju.

A očigledno i on NJOJ.

Ali onda, ne uspevši da se seti odakle ga zna (što je bilo definitivno nemoguće), ta mlada žena izgovori pomirljivo, malo otežući reči (kao da je i sama nekakva strankinja):

„A možda ipak NE... Možda mi se samo učinilo...“

„Možda ti liči na nekoga“, zaključí mladi šanker, govoreći o Pjeru kao da i nije prisutan. Ali se brzo ispravi i, smešeći mu se, obrati se njemu. „Mislim, sreće toliko ljudi, možda ste je samo podsetili na nekoga...“